

**LIETUVOS RESPUBLIKOS BATERIJŲ IR BATERIJŲ ATLIEKŲ TVARKYMO ĮSTATYMO PROJEKTO IR SUSIJUSIŲ
ĮSTATYMŲ PAKEITIMŲ PROJEKTŲ DERINIMO PAŽYMA**

<p style="text-align: center;">Suinteresuotos institucijos ir suinteresuoti asmenys, į kurių pastabas ir pasiūlymus neatsižvelgta arba atsižvelgta iš dalies</p>	<p style="text-align: center;">Suinteresuotų institucijų ir suinteresuotų asmenų pateiktos pastabos ir pasiūlymai, į kuriuos neatsižvelgta arba atsižvelgta iš dalies</p>	<p style="text-align: center;">Argumentai, kodėl neatsižvelgta arba tik iš dalies atsižvelgta į suinteresuotų institucijų ir suinteresuotų asmenų pateiktas pastabas ir pasiūlymus</p>
<p>Ekonomikos ir inovacijų ministerija, 2025-10-14 Nr. 3-3229</p>	<p>1. Išlieka aktuali EIMIN pirminiam Baterijų įstatymo projektui teikta 1 pastaba dėl naujo Baterijų įstatymo rengimo. Kadangi Reglamentas (ES) 2023/1542 yra tiesioginio taikymo teisės aktas ir šiuo metu Lietuvos Respublikos Vyriausybei yra pateiktas Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Reglamento (ES) 2023/1542 įgyvendinimo“ projektas, manome, kad šis teisinis instrumentas yra pakankamas tinkamam Reglamento įgyvendinimui nacionaliniu lygmeniu, todėl papildomo nacionalinio įstatymo rengimas būtų perteklinis. Pažymėtina, kad ir Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija yra nurodžiusi, jog argumentai dėl naujo įstatymo rengimo nėra pakankamai pagrįsti. Atsižvelgiant į tai, siūloma dar kartą apsvarstyti galimybę Reglamento (ES) 2023/1542 nuostatas, kurias valstybei narei pavedama įgyvendinti, perkelti integruojant jas į Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Reglamento (ES) 2023/1542 įgyvendinimo“ projektą ir (ar) kitus šiuo metu jau galiojančius teisės aktus.</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Minimas Vyriausybės nutarimo „Dėl Reglamento (ES) 2023/1542 įgyvendinimo“ projektas nėra pakankamas tinkamam Reglamento (ES) 2023/1542 įgyvendinimui nacionaliniu lygmeniu, nes, pvz., pagal Reglamento (ES) 2023/1542 54 straipsnio 3 dalies b punktą būtina reglamentuoti procedūrinės taisyklės dėl leidimų vykdyti didesnės gamintojo atsakomybės pareigas išdavimo.</p> <p>Teisingumo ministerija išvadoje dėl pakartotinai pateiktų derinti įstatymų projektų nebeteikė minėtos pastabos dėl Baterijų ir baterijų atliekų tvarkymo įstatymo tikslingumo.</p> <p>Teikdami projektus pakartotinai derinti papildėme argumentaciją, kodėl įgyvendinant Reglamentą (ES) 2023/1542 tikslinga nuostatas apie baterijas, jų atliekų tvarkymą dėstyti atskirame įstatyme:</p> <p>„Pagal savo paskirtį ATĮ reglamentuoja atliekų tvarkymo reikalavimus. Todėl jame</p>

neturėtų būti nuostatų, reglamentuojančių reikalavimus Lietuvos rinkai tiekiamoms baterijoms. Be to, ATĮ reglamentuoja ne tik bendruosius atliekų tvarkymo principus ir reikalavimus, bet ir tam tikrų atliekų srautų, kurių tvarkymui taikomas gamintojo atsakomybės principas, tvarkymo ypatumus, dėstomus atskiruose įstatymo skirsniuose. Dėl savo didelės apimties ATĮ tampa sudėtingu subjektams, kurie turi laikytis šiame įstatyme nustatytų reikalavimų.

Vertinant tai, tikslinga pagrindinius reikalavimus, susijusius su baterijomis ir jų atliekų tvarkymu, reglamentuoti specialiajame įstatyme, kaip dabar taikoma pakuotėms Lietuvos Respublikos pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo įstatymu. Be to, su baterijomis ir jų atliekų tvarkymu susijusius reikalavimus reglamentavus specialiajame įstatyme, o ne ATĮ, būtų išvengta nuostatų suderinimo iššūkių, kai skirtinguose Europos Sąjungos teisės aktuose, susijusiuose su atliekų tvarkymo sritimi, tos pačios sąvokos apibrėžtos nevienodai (pvz., sąvokos „ekonominės veiklos vykdytojas“, „tiekimas rinkai“, „atitikties vertinimas“), ir nereikėtų tam pačiam įstatyme dubliuoti nuostatų apie licencijavimą, nes Reglamente [\(ES\) 2023/1542](#) nustatyti reikalavimai, susiję su licencijos išdavimu ir poveikio priemonių taikymu už gamintojo atsakomybės reikalavimų nesilaikymą tik iš dalies atitinka ATĮ reglamentuotą gamintojų ir importuotojų organizacijų licencijavimo modelį.“ Be to, pagrindinius reikalavimus, susijusius su

		<p>baterijomis ir jų atliekų tvarkymu, konsolidavus specialiajame įstatyme, baterijų rinkos dalyviams būtų aiškesnis teisinis reguliavimas, aiškiau suprantamos baterijų atliekų tvarkymo teisinio reguliavimo ribos, sistemiskai įgyvendinami ES teisės reikalavimai.</p>
	<p>19. Atsižvelgiant į lydraščio 3 punkte „Pasiūlymų įgyvendinimo mechanizmas, kaštai ir nauda“ nurodytą nuostatą, kad procedūras, susijusias su akredituotų atitikties vertinimo įstaigų įvertinimu pagal Reglamento (ES) 2023/1542 reikalavimus, turėtų vykdyti Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerija arba Nacionalinis akreditacijos biuras, pažymime, kad nesutinkame su šia nuostata ir apkreipiame dėmesį šis klausimas jau buvo išsamiai išdiskutuotas tarp Aplinkos ministerijos ir Ekonomikos ir inovacijų ministerijos.</p> <p>Ekonomikos ir inovacijų ministerija laikosi nuoseklios pozicijos, jog už Reglamento (ES) 2023/1542 įgyvendinimą yra atsakinga Aplinkos ministerija. Pagal galiojantį teisinį reglamentavimą Lietuvoje ir tarp institucijų taikomą praktiką, procedūras, susijusias su akredituotų atitikties vertinimo įstaigų įvertinimu ir paskyrimu, turi atlikti ta ministerija, kuri yra atsakinga už konkretaus ES teisės akto įgyvendinimą nacionaliniu lygmeniu – šiuo atveju Aplinkos ministerija.</p> <p>Tokia teisinio reguliavimo praktika yra susiformavusi dėl objektyvių priežasčių: šiuo metu galioja apie 70 ES harmonizuotų teisės aktų, nustatančių privalomuosius saugos reikalavimus į rinką pateikiamiems gaminiams – nuo medicinos priemonių iki žaislų. Todėl Ekonomikos ir inovacijų ministerija ar Nacionalinis akreditacijos biuras negali būti atsakingi už visų, tame tarpe ir kitų ministrų valdymo sričiai priskirtų, minėtų ES teisės aktų įgyvendinimą, priežiūrą bei gaminių atitiktį reikalavimams.</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Nesutinkame su tokiu traktavimu, nes vertinant Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. kovo 24 d. nutarimo Nr. 330 „Dėl ministrams pavedamų valdymo sričių“ 1 punkte ir Aplinkos ministerijos nuostatus, Aplinkos ministerijos kompetencijai priskirtas Reglamento (ES) 2023/1542 VIII skyrius apie baterijų atliekų tvarkymą.</p> <p>Didžioji dalis Baterijų reglamento – apie reikalavimus baterijoms kaip produktams – kaip jos turi būti pagamintos, kokiomis savybėmis jos turi pasižymėti, kokios medžiagos ribojamos gaminant baterijas, kaip baterijos turi būti paženklintos ir kokia informacija apie tas baterijas turi būti pateikiama instrukcijoje (ateity ir skaitmeniniame pase), kaip įrodoma, kad rinkai tiekiami tik reglamento reikalavimus atitinkanti baterija, kokie reikalavimai taikomi įmonėms, kurios audituoja fizinius baterijų gamintojus, apie baterijų, kurios kelia pavojų ar neatitinka reikalavimų, pašalinimą iš rinkos. Šie klausimai – Ekonomikos ir inovacijų ministerijos kompetencija.</p> <p>Atkreiptinas dėmesys, kad reikalavimai rinkai pateikiamoms baterijoms susiję su gaminių ekologinio projektavimo reikalavimais,</p>

nustatytais Reglamente [\(ES\) 2024/1781](#), kuriuo nustatoma tvarių gaminių ekologinio projektavimo reikalavimų nustatymo sistema, iš dalies keičiami Direktyva [\(ES\) 2020/1828](#) bei Reglamentas [\(ES\) 2023/1542](#) ir panaikinama Direktyva [2009/125/EB](#) (toliau – Ekodizaino reglamentas). Minėti gaminių ekologinio projektavimo reikalavimai liečia dar platesnius aspektus nei Reglamente [\(ES\) 2023/1542](#). Ekodizaino reglamente atitikties vertinimo įstaigoms numatyti identiški reikalavimai, kaip ir Reglamente [\(ES\) 2023/1542](#). Vadinasi, ir notifikavimo paraiškas pateikusių atitikties vertinimo įstaigų vertinimo ir notifikuotų atitikties vertinimo įstaigų stebėsenos procedūros būtų identiškos. 2025-07-30 priimtu Vyriausybės nutarimu Nr. 515 Ekonomikos ir inovacijų ministerijai pavesta vykdyti Ekodizaino reglamente nurodytas notifikuojančiosios institucijos funkcijas, o Nacionaliniam akreditacijos biurui – akredituotų atitikties vertinimo įstaigų (notifikuotųjų įstaigų) priežiūrą, įskaitant vertinimą ir stebėjimą. Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, būtų racionalu ir pagrįsta, kad Ekonomikos ir inovacijų ministerija (ar jai pavaldi nacionalinė akreditacijos įstaiga) vykdytų baterijų atitikties vertinimo įstaigų vertinimą ir atliktų visas su tuo susijusias procedūras. Aplinkos ministerijai niekada nebuvo ir nėra priskirti klausimai dėl reikalavimų baterijoms, kaip produktams, jų atitikties vertinimo, baterijų rinkos priežiūros.

Pagal Vyriausybės 2010 m. kovo 24 d. nutarimu Nr. 330 ministrams pavestas valdymo sritis ir Ekonomikos ir inovacijų ministerijos nuostatus, Ekonomikos ir inovacijų ministerijai priskirta formuoti valstybės politiką Europos Sąjungos vidaus rinkos, pramonės plėtros, vidaus prekybos, technologijų, inovacijų, akreditacijos srityse, organizuoti, koordinuoti ir kontroliuoti Europos Sąjungos politikos bendraisiais Europos Sąjungos vidaus rinkos klausimais įgyvendinimą Lietuvos Respublikoje, koordinuoti ne maisto produktų rinkos priežiūrą, nustatyti privalomuosius produktų saugos reikalavimus tose srityse, kurios nepriskirtos kitų ministerijų ir įstaigų kompetencijai.

Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. gruodžio 27 d. nutarimo Nr. 1482 „Dėl institucijų, įgaliotų tvirtinti privalomuosius produktų saugos reikalavimus ir nustatyti atitikties įvertinimo reikalavimus, paskyrimo“ (toliau – Nutarimas Nr. 1482) 1.5 papunkčiu Ekonomikos ir inovacijų ministerijos kompetencijai priskirta tvirtinti techninius reglamentus ir kitus teisės aktus, nustatančius privalomuosius produktų saugos reikalavimus šiems produktams:

- 1) baldams;
- 2) elektrotechnikos gaminiams;
- 3) įrenginiams ir apsaugos sistemoms, naudojamiems potencialiai sprogiuose aplinkoje;
- 4) patalpų šildytuvams ir kombinuotiems šildytuvams;

		<p>5) su energijos vartojimu susijusiems gaminiams;</p> <p>6) detergentams;</p> <p>7) dujinį kurą deginantiems prietaisams;</p> <p>8) plastiko, gumos, stiklo gaminiams;</p> <p>9) aukšto slėgio indams ir įrangai;</p> <p>10) tekstilei ir avalynei;</p> <p>11) trąšoms;</p> <p>12) žaislams;</p> <p>13) metrologijos gaminiams;</p> <p>14) kitiems gaminiams (kartu su atitinkamomis ministerijomis arba suderinus su kitomis institucijomis).</p> <p>Vadovaujantis Nutarimo Nr. 1482 2.1 papunkčiu, Ekonomikos ir inovacijų ministerija turi nustatyti nurodytų produktų atitikties vertinimo tvarką.</p> <p>Taigi, pagal Nutarimo Nr. 1482 1 punkto ir 2.1 papunkčio nuostatas, Ekonomikos ir inovacijų ministerijos kompetencijai priskirta tvirtinti techninius reglamentus ir kitus teisės aktus, nustatančius privalomuosius produktų saugos reikalavimus, bei nustatyti atitikties vertinimo tvarką produktų, kurie išvardyti Nutarimo Nr. 1482 1.5 papunktyje, ir kitų produktų bei gaminių, kurie pagal Nutarimo Nr. 1482 1.1–1.4 ir 1.6–1.12 papunkčius nepriskirti kitų institucijų kompetencijai.</p> <p>Atkreiptinas dėmesys, kad, pagal Nutarimo Nr. 1482 1.1 ir 2.1 papunkčius, Aplinkos ministerijos kompetencijai priskirta tvirtinti <u>tik statybos produktų</u> techninius reglamentus ir kitus teisės aktus, nustatančius privalomuosius produktų saugos reikalavimus tokiems produktams, bei nustatyti statybos</p>
--	--	---

		<p>produktų atitikties vertinimo tvarką. Jokių kitų produktų, išskyrus statybos produktus, atitikties vertinimo reglamentavimas nepriskirtas Aplinkos ministerijai nei Aplinkos ministerijos nuostatuose, nei Nutarime Nr. 1482.</p>
<p>Valstybinė mokesčių inspekcija prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos, 2025-10-09 Nr. R-3782</p>	<p>Valstybinė mokesčių inspekcija prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos pasiūlymų ir pastabų dėl projektų neturi.</p> <p>Tačiau atkreipiame dėmesį, jog priėmus Lietuvos Respublikos mokesčio už aplinkos teršimą įstatymo Nr. VIII-1183 2 straipsnio ir 3, 9 priedų pakeitimo įstatymo projektą, reikės pakeisti Mokesčio už aplinkos teršimą gaminių atliekomis deklaracijos FR0523 formos ir mokesčio už aplinkos teršimą pakuočių atliekomis deklaracijos FR0524 formos pildymo taisyklės, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos viršininko 2008 m. gruodžio 8 d. įsakymu Nr. VA-61/D1-658 „Dėl Mokesčio už aplinkos teršimą deklaracijų FR0521, FR0522, FR0523 ir FR0524 formų ir jų pildymo taisyklių patvirtinimo“, ir pasirengti techniniam deklaracijos formos modifikavimui.</p> <p>Įžvelgiame didelę riziką, kad numatomiems pakeitimams atlikti gali neužtekti laiko.</p> <p>Atsižvelgiant į tai, manome, kad būtų tikslinga atidėti Lietuvos Respublikos mokesčio už aplinkos teršimą įstatymo įsigaliojimą ir įgyvendinimą iki 2027 m. sausio 1 d.</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies.</p> <p>Reglamento (ES) 2023/1542 preambulės 138 punkte nurodyta, kad nustatant sankcijas už reglamento pažeidimus, svarbu deramai atsižvelgti į pažeidimo pobūdį, sunkumą, mastą, tyčinį pobūdį ir pasikartojamumą, taip pat į atsakingu laikomo fizinio ar juridinio asmens bendradarbiavimo su kompetentinga institucija lygį.</p> <p>Atsižvelgiant į tai, akivaizdu, kad sankcijos suprantamos kaip administracinė atsakomybė, kaip numatoma AAĮ ir ANK; mokesčio už aplinkos teršimą taikymas už Reglamente (ES) 2023/1542 nustatytų baterijų atliekų surinkimo užduočių neįvykdymą neatitiktų Reglamento (ES) 2023/1542 preambulėje nurodyto sankcijų nustatymo principo.</p> <p>Kadangi pagal Reglamento (ES) 2023/1542 75 straipsnio 7 dalies ir 76 straipsnio 1 ir 5 dalių nuostatas pirmi ataskaitiniai metai, kai reikės atsiskaityti apie Reglamente (ES) 2023/1542 nustatytą didesnės gamintojo atsakomybės pareigų, susijusių su baterijų atliekų tvarkymu, bus 2026 metai, mokestis už aplinkos teršimą gaminių atliekomis baterijoms neturėtų būti taikomas nuo 2026 m. mokestinio laikotarpio.</p> <p>Vertinant tai, kad mokesčio už aplinkos teršimą gaminių atliekomis deklaracijos</p>

		teikiamos pasibaigus mokestiniam laikotarpiui, iki vasario 15 d., MATĮ projekto 4 straipsnio 3 dalyje siūloma numatyti, kad aplinkos ministras ir Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos viršininkas mokesčio už aplinkos teršimą gaminių atliekomis deklaracijos formą ir jos pildymo taisykles turėtų atnaujinti iki 2026 m. birželio 30 d.
Vilniaus miesto savivaldybės administracijos Energetikos skyrius, 2025-10-10 Nr. Nr. A51-161535/25	<p>Pažymi, kad dėl netinkamo baterijų atliekų rūšiavimo tik maža dalis baterijų grįžta į tinkamą perdirbimo sistemą, kadangi trūksta vartotojų sąmoningumo apie baterijų žalą aplinkai, ne visos surinkimo vietos aiškiai pažymėtos ar prižiūrimos, per mažai informacijos apie tai, kodėl reikia rūšiuoti baterijas ir kaip tai daryti, edukacinės kampanijos vykdomos retai, jos nepasiekia visų visuomenės grupių. Patys įstatymų rengėjai tik kelia prielaidą, kad Reglamento (ES) 2023/1542 nuostatos gamintojus ir importuotojus skatins plėtoti esamas baterijų atliekų surinkimo sistemas, įdiegtas bendradarbiaujant su baterijų platintojais, atliekų tvarkytojais ir savivaldybėmis, komunalinių atliekų tvarkymo sistemų administratoriais, kadangi priešingu atveju, joms gali nepavykti pasiekti Reglamente (ES) 2023/1542 nustatytų tikslų. Tačiau siūlomas reguliavimas iš esmės neužtikrina tinkamo baterijų rūšiavimo ir atliekų turėtojų skatinimo tinkamai rūšiuoti baterijų atliekas, prielaida, jog nustatomas reguliavimas skatins gamintojus ir importuotojus plėtoti esamas baterijų atliekų surinkimo sistemas vien dėl rizikos nepasiekti Reglamente (ES) 2023/1542 nustatytų tikslų, nėra paremtais jokiais objektyviais duomenimis ir šiuo atveju niekaip neužtikrina tinkamos gamintojų ir importuotojų atsakomybės.</p> <p>Atsižvelgiant į aukščiau išdėstą, prašome pakoreguoti derinamų tesės aktų projektų nuostatas.</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies.</p> <p>Pastabų rengėjai tik daro prielaidas, kad Reglamente (ES) 2023/1542 nustatytas baterijų atliekų tvarkymą reglamentuojantis reguliavimas, kurį įgyvendina pateikti derinti įstatymų projektai, neužtikrins tinkamo baterijų atliekų surinkimo ir gamintojų atsakomybės.</p> <p>Reglamentas (ES) 2023/1542 numato griežtas rinkos dalyvių atsakomybes –įpareigojimus, didesnes baterijų atliekų surinkimo užduotis. Reglamentą (ES) 2023/1542 įgyvendinančiuose įstatymų projektuose numatyta griežta gamintojų atsakomybė. Numatytos baudos, jei gamintojai nesukurs baterijų atliekų surinkimo sistemos, atsisakys priimti automobilių, pramonines ar elektrinių transporto priemonių baterijų atliekas. Griežtinant baterijų gamintojo atsakomybę perimančių organizacijų atsakomybę, patikslinta, kad pirmąkart nustačius, kad organizacija neįvykdė Reglamente (ES) 2023/1542 nustatytų baterijų atliekų surinkimo tikslinių normų, jai skiriama bauda pagal AAĮ ir prašoma imtis taisomųjų veikslių (parengti taisomųjų veikslių planą).</p>

		<p>AAĮ projekte numatyta bauda už tokį pažeidimą – už kiekvieną pagal nustatytą surinkimo normą nesurinktą ataskaitiniais metais atitinkamos kategorijos baterijų atliekų toną. Baudos dydis – 5 kartus didesnis už vidutinį organizacijų taikomą atitinkamos kategorijos baterijų atliekų tvarkymo įkainį. Jei ir kitais metais, po taisomųjų veiksmų plano pateikimo, bus nustatyta, kad organizacija neįvykdė minėtų užduočių, bus panaikintas organizacijos licencijos galiojimas. Panaikinus organizacijos licencijos galiojimą, bus panaikinta gamintojų registracija, o neužsiregistravę gamintojai negali rinkai tiekti baterijų. Tai turėtų skatinti gamintojus per licencijuotas organizacijas efektyvinti baterijų atliekų atskiro surinkimo sistemas, galbūt ieškoti naujų surinkimo būdų, taip pat tobulinti visuomenės švietimo ir informavimo kampanijas, kad paskatinti vartotojus gražinti baterijų atliekas į gamintojus atstovaujančių organizacijų įrengtas surinkimo sistemas, surinkimo punktus.</p>
<p>Lietuvos prekybos įmonių asociacija, 2025-10-13</p>	<p>Įstatymo projekto 5 straipsnio 2 dalies 3 punkte siūloma įtvirtinti gamintojų pareigą padengti gamintojo atsakomybę perimančiai organizacijai išlaidas, dėl neįvykdytų Reglamente (ES) 2023/1542 nustatytų nešiojamųjų baterijų atliekų ir (ar) mažųjų transporto priemonių baterijų atliekų surinkimo tikslinių normų, o tos pačios dalies 4 punkte – padengti gamintojo atsakomybę perimančiai organizacijai išlaidas dėl neįvykdytos pareigos organizuoti baterijų atliekų atskirą surinkimą ir tvarkymą. Šios nuostatos diskutuotinos šiais aspektais. Pirma, abi siūlomos nuostatos yra perteklinės, nes Įstatymo projekto 5 straipsnio 2 dalies 2 punkte numatyta gamintojų pareiga gamintojo atsakomybę perimančiai organizacijai jos nustatyta tvarka ir terminais apmokėti Reglamento (ES) 2023/1542 56 straipsnio 4 dalyje nurodytas išlaidas, patirtas vykdant</p>	<p>Neatsižvelgta. Siekiant aiškumo, įstatyme numatoma, kaip turėtų būti įgyvendinamas pavedimo sutartyse numatytas įsipareigojimas apmokėti baterijų atliekų tvarkymo išlaidas. Gamintojams neapmokėjus ar laiku neapmokėjus organizacijai, gali kilti rizika, kad organizacija negalės laiku apmokėti parinktiems atliekų tvarkytojams ir negaudami atlygio šie nebesurinkinės baterijų atliekų. Ir iš galutinių naudotojų ir atskiro</p>

gamintojo atsakomybės pareigas, apima visas atskiro baterijų atliekų surinkimo išlaidas ir jų paskesnio vežimo ir apdorojimo išlaidas. Dėl šios priežasties netikslinga papildomai įtvirtinti gamintojų pareigą apmokėti išlaidas dėl neįvykdytų nešiojamųjų baterijų atliekų ir (ar) mažųjų transporto priemonių baterijų atliekų surinkimo tikslinių normų ar dėl neįvykdytos pareigos organizuoti baterijų atliekų atskirą surinkimą ir tvarkymą, nes gamintojai, kaip minėta, turi universalią pareigą apmokėti visas atskiro baterijų atliekų surinkimo išlaidas ir jų paskesnio vežimo ir apdorojimo išlaidas.

Antra, siūlomos nuostatos prieštarauja teisėkūros aiškumo ir sistemiškumo principams, nes iš Įstatymo projekto nėra aišku kas yra „išlaidos dėl neįvykdytų surinkimo tikslinių normų“ bei „išlaidos dėl neįvykdytos pareigos organizuoti baterijų atliekų atskirą surinkimą ir tvarkymą“. Atkreiptinas dėmesys, kad nei Reglamentas [\(ES\) 2023/1542](#), nei Įstatymo projektas neapibrėžia ir nedetalizuoja kokios išlaidos gamintojo atsakomybę perimančiai organizacijai gali atsirasti, neįvykdžius nešiojamųjų baterijų atliekų ir (ar) mažųjų transporto priemonių baterijų atliekų surinkimo tikslinių normų ar baterijų atliekų atskiro surinkimo ir tvarkymo.

Trečia, Įstatymo projekto 5 straipsnio 2 dalies 3 ir 4 punktai, Asociacijos nuomone, neatitinka Reglamento [\(ES\) 2023/1542](#) nuostatų. Vadovaujantis Reglamento [\(ES\) 2023/1542](#) 69 straipsnio 3 ir 4 dalimis, nepasiekus nešiojamųjų baterijų atliekų surinkimo tikslinės normos, nustatytos Reglamento [\(ES\) 2023/1542](#) 59 straipsnio 3 dalyje, ir (ar) mažųjų transporto priemonių baterijų atliekų surinkimo tikslinės normos, nustatytos Reglamento [\(ES\) 2023/1542](#) 60 straipsnio 3 dalyje, gamintojo atsakomybę perimanti organizacija kompetentingai institucijai turės pateikti taisomųjų veiksmų plano projektą. Taigi, Reglamentas [\(ES\) 2023/1542](#) nenumato gamintojų atsakomybę perimančios organizacijos išlaidų

dėl atliekų surinkimo tikslinių normų nevykdymo kompensavimo mechanizmo. Ketvirta, Reglamento [\(ES\) 2023/1542](#) preambulės 138 punkte nurodyta, kad nustatant sankcijas už reglamento pažeidimus, svarbu deramai atsižvelgti į pažeidimo pobūdį, sunkumą, mastą, tyčinį pobūdį ir pasikartojamumą, taip pat į atsakingu laikomo fizinio ar juridinio asmens bendradarbiavimo su kompetentinga institucija lygį. Atsižvelgiant į šias Reglamento [\(ES\) 2023/1542](#) nuostatas, Įstatymo projekto 6 straipsnio 6 dalies a) ir c) punktuose numatoma, kad gamintojo atsakomybę perimanti organizacija gali netekti baterijų

surinkimo sistemų nebus surinktos visos susidariusios baterijų atliekos (neatsižvelgiant į iki to momento pasiektą baterijų atliekų surinkimo lygį). Tokiu atveju organizacijai grėstų bauda už baterijų atliekų surinkimo tikslinių normų neįvykdymą, atsisakymą priimti automobilių, pramoninių, elektrinių transporto priemonių baterijų atliekas.

Organizacijos vienija gamintojus. Ir gamintojai jas valdo ir priima sprendimus, kaip įvykdyti nustatytas pareigas. Todėl gamintojai turėtų subsidiariai atsakyti už neįvykdytas ar netinkamai įvykdytas pareigas subsidiariai apmokant išlaidas paskirtai baudai sumokėti.

	<p>licencijos jei neįvykdo Reglamento (ES) 2023/1542 59 straipsnio 3 dalyje ir (ar) 60 straipsnio 3 dalyje nustatytų baterijų atliekų surinkimo tikslinių normų arba nebeatitinka Reglamente (ES) 2023/1542 nustatytų reikalavimų dėl baterijų atliekų surinkimo ir apdorojimo organizavimo. Taip pat, keičiant Lietuvos Respublikos mokesčio už aplinkos teršimą įstatymą bei Aplinkos apsaugos įstatymą vietoj mokesčio kaip atsakomybės už užduočių neįvykdymą taikymo bus skiriamos atgrasančios baudos už kiekvieną nesurinktą baterijų atliekų toną. Atsižvelgiant į tai, akivaizdu, kad sankcijos, kurios bus numatytos Aplinkos apsaugos įstatyme suprantamos kaip administracinė atsakomybė, taikoma gamintojų atsakomybę perimančiai organizacijai. O piniginės baudos negali būti priskirtos „išlaidų dėl surinkimo tikslinių normų“ kategorijai arba „išlaidų dėl neįvykdytos pareigos organizuoti baterijų atliekų atskirą surinkimą ir tvarkymą“ kategorijai, nes tai prieštarautų principui, kad administracinė atsakomybė yra asmeninė ir negali būti perkelta kitam asmeniui.</p> <p>Taip pat pastebėtina, kad Įstatymo projekto 5 straipsnio 2 dalies 4 punkto nuostata „ir apmokėti Reglamento (ES) 2023/1542 56 straipsnio 4 dalyje nurodytas išlaidas – proporcingai gamintojo neapmokėtam nurodytų išlaidų dydžiui, jei gamintojas nevykdė ar netinkamai vykdė 2 punkte nurodytą pareigą apmokėti išlaidas, patirtas vykdant gamintojo atsakomybės pareigas“ yra perteklinė, nes, kaip minėta, ši gamintojų pareiga jau yra įtvirtinta Įstatymo projekto 5 straipsnio 2 dalies 2 punkte.</p> <p>Asociacija, atsižvelgdama į šiuos argumentus, siūlo Įstatymo projekte atsisakyti 5 straipsnio 2 dalies 3 ir 4 punktų.</p>	
<p>Pavojingųjų atliekų tvarkytojų asociacija, 2025-10-13</p>	<p>Siekiant užtikrinti tinkamą baterijų ir elektros ir elektroninės įrangos (EEĮ) atliekų sutvarkymą ir labai stipriai sumažinti gaisrų atliekų tvarkymo įrenginiuose riziką, atgauti retuosius metalus ir kitas vertingas medžiagas prašome, teisės aktuose nustatyti:</p> <p><u>1. Aiškia ir neišvengiamą atsakomybę patiems EEĮ, baterijų gamintojams ir importuotojams už kiekybinių atliekų tvarkymo užduočių nevykdymą.</u></p> <p>Turi būti numatyta atsakomybė ir licencijuotoms organizacijoms, bet ta atsakomybė neturi sudaryti galimybės EEĮ, baterijų gamintojams ir importuotojams išvengti atsakomybės, kaip yra dabar. Neįvykdžius kiekybinių EEĮ ir baterijų atliekų tvarkymo užduočių gamintojams ir importuotojams turėtų būti sudaryta galimybė pirmiausia patiems susimokėti mokesį už aplinkos teršimą arba kitokią ekonominę sankciją, o to nepadarius taikyti kontrolės</p>	<p>Neatsižvelgta</p> <p>Reglamentas – tai tiesioginio taikymo ES teisės aktas, kuris taikomas be ES valstybių narių valdžios institucijų įsikišimo, įsigalioja vienu metu visose ES valstybėse narėse ir visi ES subjektai privalo jį vykdyti, t. y. jis ir turi viršenybę prieš nacionalinius teisės aktus. Skirtingai nei direktyva, reglamentas nepalieka laisvės valstybėms narėms pasirinkti jo įgyvendinimo priemonių. Vadovaujantis Reglamento (ES) 2023/1542 preambulės 10 punktu, direktyva 2006/66/EB</p>

priemonės ir daug didesnes ekonomines sankcijas. Neužtikrinus galimybės verslui savanoriškai susimokėti sankciją kontrolės institucijos neturės pakankamo pajėgumo pritaikyti sankcijas visiems užduočių neįvykdžiusiems EEĮ ir baterijų gamintojams ir importuotojams.

Nustatyti pareigas gamintojams ir importuotojams:

1) įvykdyti Vyriausybės nustatytas einamųjų metų kiekybines (naudojimo ir (ar) perdirbimo) ir kokybines elektros ir elektroninės įrangos ir baterijų atliekų tvarkymo užduotis. Kiekybinės (naudojimo ir (ar) perdirbimo) elektros ir elektroninės įrangos, baterijų atliekų tvarkymo užduotys – Vyriausybės nustatytas mažiausias Lietuvoje surinktų elektros ir elektroninės įrangos, baterijų atliekų kiekis pagal kategorijas, kuri turi sutvarkyti gamintojai ir importuotojai per kalendorinius metus. Kokybinės elektros ir elektroninės įrangos, baterijų atliekų tvarkymo užduotys – aplinkos ministro nustatyti minimalūs gamintojų ir importuotojų organizuojamų elektros ir elektroninės įrangos, baterijų atliekų (pagal kategorijas) tvarkymo sistemų kokybės reikalavimai.

2) gamintojai ir importuotojai, tiekiantys Lietuvos Respublikos vidaus rinkai verslo tikslais elektros ir elektroninę įrangą, neįvykdę Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatytų elektros ir elektroninės įrangos atliekų tvarkymo kiekybinių (naudojimo ir (ar) perdirbimo) užduočių privalo Mokesčio už aplinkos teršimą įstatymo nustatyta tvarka mokėti mokesį už aplinkos teršimą gaminių atliekomis. Šioje dalyje nustatytas reikalavimas netaikomas, jei Organizacija Mokesčio už aplinkos teršimą įstatymo nustatyta tvarka, už pavedimo davėjus deklaruoja ir sumoka mokesį už aplinkos teršimą gaminių atliekomis. *(toks pat siūlymas nurodytas ir baterijų atveju, bet, matyt, per klaidą palikti žodžiai “elektros ir elektroninės įrangos atliekų”)*

Nustatyti, kad siekdama gauti elektros ir elektroninės įrangos atliekų tvarkymo organizavimo licenciją ir vykdydama veiklą išduotos licencijos pagrindu, Organizacija, be šio Įstatymo 34²⁵ straipsnio 1 dalyje ir 34²⁶ straipsnyje nurodytų dokumentų, turi turėti banko garantiją ar laidavimo draudimo sutartį, įrodančią, kad bus vykdomos kokybinės elektros ir elektroninės įrangos atliekų tvarkymo užduotys ir skirtą išlaidoms dėl kiekybinės užduoties neįvykdymo (taikoma tik gaminių atliekų sutvarkymą įrodančio dokumento panaikinimo atveju) bei veiklos nutraukimo visam laikui arba nemokumo atveju, padengti. Tokių dokumentų sudarymo, pateikimo ir jų reikalavimų vykdymo tvarką, lėšų,

pakeista reglamentu, norint, kad numatomi viso baterijos gyvavimo ciklo tikslai būtų pasiekti viena teisine priemone, kartu išvengiant prekybos kliūčių ir konkurencijos iškreipymo ir išlaikant vidaus rinkos vientisumą, ir taisyklės, kuriomis nustatomi baterijoms taikomi reikalavimai, būtų vienodai taikomos visiems ekonominės veiklos vykdytojams visoje ES, nepaliekant galimybių skirtingai jas įgyvendinti valstybėse narėse.

Be to, Reglamento [\(ES\) 2023/1542](#) preambulės 95 punkte numatytas šio reglamento tikslas – nustatyti suderintas visose ES valstybėse narėse vienodai taikomas taisyklės įgyvendinant didesnę gamintojo atsakomybę už baterijas:

„(95) siekiant užtikrinti, kad gamintojams ir kitiems ekonominės veiklos vykdytojams visose valstybėse narėse būtų taikomos vienodos taisyklės įgyvendinant didesnę gamintojo atsakomybę už baterijas, ir užtikrinti aukštą žmonių sveikatos ir aplinkos apsaugos visoje Sąjungoje lygį, yra būtinos suderintos atliekų tvarkymo taisyklės“.

Dėl mokesčio už aplinkos teršimą taikymo neįvykdžius nustatytų baterijų atliekų tvarkymo užduočių

Reglamento [\(ES\) 2023/1542](#) preambulės 138 punkte nurodyta, kad nustatant sankcijas už reglamento pažeidimus, svarbu deramai atsižvelgti į pažeidimo pobūdį, sunkumą, mastą, tyčinį pobūdį ir pasikartojamumą, taip pat į atsakingu laikomo fizinio ar juridinio asmens bendradarbiavimo su kompetentinga

	<p>gautų pagal šiuos dokumentus, kaupimo, naudojimo ir grąžinimo tvarką nustato aplinkos ministras. <i>(toks pat siūlymas nurodytas ir baterijų atveju, bet, matyt, per klaidą palikti žodžiai “elektros ir elektroninės įrangos atliekų”)</i></p> <p>Nustatyti, kad elektros ir elektroninės įrangos atliekas iš fizinių asmenų gali surinkti tik su savivaldybe (-ėmis) ar Organizacija (-omis) sutartis turintys atliekų tvarkytojai. <i>(toks pat siūlymas nurodytas ir baterijų atveju, bet, matyt, per klaidą palikti žodžiai “elektros ir elektroninės įrangos atliekų”)</i></p> <p>2. Kiekybines atliekų tvarkymo užduotis visoms baterijų kategorijoms (pradedant 2026 metais ir kasmet jas didinti). Nustatyti, kad baterijų gamintojai ir importuotojai privalo organizuoti visų susidarantių baterijų pagal kategorijas tvarkymą, bet privalo surinkti ne mažesnę negu X % baterijų atliekų kiekvienais metais, skaičiuojant nuo per metus patiekto kiekio. Tik taip yra galima užtikrinti aukštą visų kategorijų baterijų surinkimo lygį ir tinkamą sutvarkymą.</p> <p>3. Atskiras EEĮ kategorijas (subkategorijas) ir užduotis elektroninėms cigaretėms ir fotovoltinėms plokštėms. Elektroninės cigaretės priskirtinos 5 EEĮ kategorijai (Smulki įranga), atliekų tvarkymo užduotis (65%) nustatyta visai kategorijai, šią užduotį galima įvykdyti atskirai surenkant ir tvarkant virdulius, siurblius, skrudintuvus, mikrobangų krosneles ir pan., kurių surinkimas ir tvarkymas kainuoja 5 kartus pigiau negu atskirai surinkti ir sutvarkyti elektronines cigaretes. Dėl šios priežasties jų atskiro surinkimo ir tvarkymo nesistengiama finansuoti. Fotovoltinės plokštės priskirtinos 4 EEĮ kategorijai (Stambi įranga), atliekų tvarkymo užduotis (65%) nustatyta visai kategorijai, šių gaminių pastaruoju metu LR vidaus rinkai patiekiami labai daug, o pagrindinis šių atliekų kiekis susidarys po 10-15 metų, todėl surinkti ir sutvarkyti šių atliekų (65%) yra praktiškai neįmanoma. Todėl reikia nustatyti atskirą, daug mažesnę ir kasmet didėjančią atliekų tvarkymo užduotį visoms (buityje ir ne buityje) naudojamoms fotovoltinėms plokštėms.</p> <p>4. Aiškius ir pagrįstus reikalavimus EEĮ ir baterijų atliekų tvarkytojams dėl šių atliekų surinkimo ir neišvengiamą atsakomybę. Nustatyti, kad EEĮ ir baterijų atliekas iš fizinių asmenų gali surinkti tik su savivaldybe (-ėmis) ar licencijuota (-omis) organizacija (-omis) sutartis turintys atliekų tvarkytojai. Aplinkos apsaugos įstatyme nustatyti 5-10 tūkstančių baudą už neteisėtą buitįje naudojamoms EEĮ surinkimą. Taip pat reikia sustabdyti neteisėtą stambios EEĮ surinkimą metalo aikštelėse. Metalų supirkimo aikštelės turi dalyvauti EEĮ</p>	<p>institucija lygį. Atsižvelgiant į tai, akivaizdu, kad sankcijos suprantamos kaip administracinė atsakomybė, kaip numatoma Aplinkos apsaugos įstatyme ir Administracinių nusižengimų kodekse. Mokesčio už aplinkos teršimą taikymas už Reglamente (ES) 2023/1542 nustatytų baterijų atliekų surinkimo užduočių neįvykdymą neatitiktų Reglamento (ES) 2023/1542 preambulėje nurodyto sankcijų nustatymo principo.</p> <p>Dėl nacionalinių baterijų atliekų tvarkymo užduočių nustatymo</p> <p>Aplinkos ministerija darbo tvarka kreipėsi į Europos Komisiją klausdama, ar Lietuva gali nustatyti nacionalines surinkimo užduotis pramoninėms, automobilių ir elektrinių transporto priemonių baterijoms. Darbo tvarka atsakydama Europos Komisija pažymėjo, kad Reglamento (ES) 2023/1542 61 straipsnio 1 dalimi minėtų kategorijų baterijų atveju nustatyta 100 proc. surinkimo / priėmimo užduotis – priimti visas šių kategorijų baterijų atliekas ir užtikrinti, kad visos tokių baterijų atliekos būtų surenkamos atskirai; šios nuostatos yra visiškai harmonizuotos ir valstybės narės negali nuo jų nukrypti; kitais žodžiais tariant, valstybėms narėms negalima nustatyti nacionalinių tikslų automobilių, elektrinių transporto priemonių, pramoninių baterijų surinkimui.</p> <p>Dėl griežtesnės gamintojų atsakomybės</p> <p>Atsižvelgus į suinteresuotų institucijų pateiktas pastabas, patikslinta, kad nustačius, kad organizacija neįvykdė Reglamente (ES)</p>
--	--	--

atliekų tvarkymo sistemoje ir iš to gauti pajamų, tačiau EEĮ turi būti surinkta ir sutvarkyta pagal visiems privalomą standartą LST EN 50625.

5. Reikalavimus pramoninių, elektromobilių ir mažųjų transporto priemonių baterijų paskirties keitimo, perdarymo ir remonto veiklas vykdančioms asmenims. Teisės aktuose ir jų projektuose nėra nustatyta jokių reikalavimų šios veiklos vykdytojams ir tai kelia grėsmę visam sektoriui. Būtina nustatyti minimalius reikalavimus šios veiklos vykdytojams.

Mokesčio už aplinkos teršimą įstatymo pagrindinis reikalavimas:

4 straipsnio 1 dalies 3 punktą išdėstyti taip:

3) Lietuvos Respublikos vidaus rinkai tiekti gaminiai, nurodyti šio įstatymo 3 priede, kurie buvo tiekti Lietuvos Respublikos vidaus rinkai kaip atskiri gaminiai, neįeinantys į kito gaminio sudėtį, **išskyrus baterijas.**

Baterijos įeinančios į kito gaminio sudėtį yra šio mokesčio objektas;

3 priedą išdėstyti taip:

Gaminys	Kodas* arba Kategorija**			Tarifas, Eur/t
	naujos	restauruotos	naudotos	
1. Motociklų ir lengvųjų automobilių padangos	4011 10, 4011 40	4012 11, <i>ex</i> 4012 19	<i>ex</i> 4012 20	300
2. Autobusų, krovininių automobilių, žemės ūkio, miško ūkio, orlaivių, statybos ir pramonės paskirties transporto priemonių padangos ir kitos padangos, sveriančios daugiau kaip 3 kg	4011 20, 4011 30, 4011 70, 4011 80, <i>ex</i> 4011 90	4012 12, 4012 13, <i>ex</i> 4012 19	<i>ex</i> 4012 20	600
	4012 90 20			
3. Vidaus degimo variklių degalų arba tepalų filtrai, jų dalys ir komponentai	8421 23, <i>ex</i> 8421 99 90			714
4. Vidaus degimo variklių įsiurbiamo oro filtrai, jų dalys ir komponentai	8421 31, <i>ex</i> 8421 99 90			714
5. Autotransporto priemonių amortizatoriai	<i>ex</i> 8708 80			535
6. Nešiojamosios baterijos (neįkraunamosios)	1 baterijų kategorija			4500
7. Nešiojamosios baterijos (įkraunamosios)	2 baterijų kategorija			4000

2023/1542 nustatytų baterijų atliekų surinkimo normų, jai skiriama bauda pagal Aplinkos apsaugos įstatymą už kiekvieną nesurinktą pagal nustatytą surinkimo normą baterijų atliekų toną ir ji įspėjama apie galimą licencijos galiojimo panaikinimą, jei toks pažeidimas bus nustatytas pakartotinai, ir imtis taisomųjų veiksmų. Baudų dydžiai nustatomi dabar veikiančių licencijuotų gamintojų organizacijų vidutinius atitinkamos kategorijos baterijų atliekų tvarkymo įkainius padauginus iš 5. Jei surinkimo normų organizacija nepasieks ir sekančiais metais po taisomųjų veiksmų plano pateikimo – naikinamas licencijos galiojimas. Organizacijai panaikinus licenciją, jai pareigas pavedusiems gamintojams grės jų registracijos panaikinimas Gamintojų ir importuotojų sąvade. Panaikinus gamintojo registraciją, jis negalės Lietuvos rinkai tiekti baterijų.

Be to, ATĮ projekte numatoma, kad su gamintojo atsakomybę perimančia organizacija sudarydami pavedimo sutartį, gamintojai turi įsipareigoti apmokėti organizacijai išlaidas, kurias ji patyrė dėl neįvykdytos pareigos organizuoti baterijų atliekų atskirą surinkimą ir tvarkymą bei apmokėti tokio tvarkymo išlaidas, proporcingai gamintojo neapmokėtam nurodytų išlaidų dydžiui, ir proporcingai nuslėptam Lietuvos rinkai patiektų baterijų kiekiui padengti organizacijai išlaidas, kurias ji patyrė dėl gamintojų nuslėptų rinkai patiektų baterijų kiekių nepasiektų

8. Mažųjų transporto priemonių baterijos	3 baterijų kategorija	4500	<p>Reglamente (ES) 2023/1542 nustatytų surinkimo normų, jei surinkimo normos nepasiektos dėl kitų priežasčių – dėl nepasiektų Reglamente (ES) 2023/1542 nustatytų baterijų atliekų surinkimo tikslinių normų patirtas išlaidas padengti solidarai.</p> <p>Dėl reikalavimų ekonominės veiklos vykdytojams, kurie atlieka paruošimą pakartotiniam naudojimui, paruošimą paskirties keitimui, paskirties keitimą arba perdarymą</p> <p>Vadovaujantis Reglamento 38 straipsnio 11 dalimi, ekonominės veiklos vykdytojas, kuris atlieka paruošimą pakartotiniam naudojimui, paruošimą paskirties keitimui, paskirties keitimą arba perdarymą, ir pateikia rinkai arba pradeda naudoti bateriją, su kuria buvo atlikta kuri nors iš tų operacijų, laikomi fiziniaus gamintojais. Vadinasi, tokie veiklos vykdytojai, kaip fiziniai baterijų gamintojai, privalės vykdyti jų patiekiamų rinkai baterijų, su kuriomis atlikta paruošimo naudoti pakartotinai ar paskirties keitimui, paskirties keitimo ar perdarymo operacija, atitikties vertinimo procedūras ir įrodyti, kad tos baterijos atitinka reglamente baterijoms nustatytus reikalavimus, užpildyti ES atitikties deklaraciją. Atitikties vertinimą atliks nepriklausomos trečiosios šalys - notifikuotos atitikties vertinimo įstaigos, kurios išduos atitikties vertinimo sertifikatus tik tokioms baterijoms, kurios atitiks reglamente baterijoms nustatytus reikalavimus (įskaitant eksploatacinių savybių ir patvarumo reikalavimus), taip pat</p>
9. Elektrinių transporto priemonių baterijos	4 baterijų kategorija	1000	
10. Pramoninės baterijos (rūgštinės švino)	5 baterijų kategorija	300	
11. Pramoninės baterijos (visos kitos)	6 baterijų kategorija	1000	
12. Automobilių baterijos	7 baterijų kategorija	300	
13. Temperatūros keitimo įranga	1 elektros ir elektroninės įrangos kategorija	550	
14. Ekranai, monitoriai ir įranga, kurioje yra ekranų, kurių paviršiaus plotas didesnis nei 100 cm ²	2 elektros ir elektroninės įrangos kategorija	450	
15. Lempos	3 elektros ir elektroninės įrangos kategorija	1900	
16. Stambi įranga (bent vienas iš išorinių išmatavimų didesnis nei 50 cm), išskyrus fotovoltines plokštes	4A elektros ir elektroninės įrangos kategorija	450	
17. Fotovoltinės plokštės	4B elektros ir elektroninės įrangos kategorija	600	
18. Smulki įranga (nė vienas iš išorinių išmatavimų neviršija 50 cm), išskyrus elektronines cigaretes	5 A elektros ir elektroninės įrangos kategorija	600	
19. Elektroninės cigaretės	5 B elektros ir elektroninės įrangos kategorija	4500	
20. Smulki IT ir telekomunikacijų įranga (nė vienas iš išorinių išmatavimų neviršija 50 cm)	6 elektros ir elektroninės įrangos kategorija	550	

atliks atitikties stebėseną ir nustatę, kad reikalavimų nebesilaikoma, pareikalaus, kad minėti ekonominės veiklos vykdytojai imtųsi tinkamų taisomųjų veiksmų. Jei nurodytų taisomųjų veiksmų nesiimama arba jie nedaro reikiamo poveikio, atitikties vertinimo įstaiga atitinkamai apriboja, laikinai sustabdo arba panaikina patvirtinimo, kad tos baterijos atitinka reikalavimus sprendimo galiojimą ir apie tai informuoja notifikuojančiąją instituciją.

Įrodymus, kad jų rinkai tiekiamos baterijos atitinka reglamente nustatytus reikalavimus minėti veiklos vykdytojai paprašius turės pateikti ir nacionalinėms rinkos priežiūros institucijoms – Valstybinei vartotojų teisių apsaugos tarnybai ir Lietuvos transporto saugos administracijai (elektrinių transporto priemonių baterijų atveju).

Reglamento 73 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad baterijų turėtojas turės kompetentingai institucijai pateikti įrodymus:

- 1) dėl valstybėje narėje atlikto baterijos būklės įvertinimo ar būklės bandymo (dokumento, kuriuo patvirtinamos baterijos eksploatacinės savybės, reikalingos jos naudojimui po paruošimo pakartotiniam panaudojimui ar paruošimo paskirties keitimui, kopija);
- 2) dėl baterijos, kuri buvo paruošta pakartotiniam naudojimui arba paruošta paskirties keitimui, tolesnio naudojimo (sąskaita faktūra arba sutartis dėl tokios baterijos pardavimo ar nuosavybės teisių perdavimo);

		<p>3) kad baterijos yra tinkamai apsaugotos nuo galimos žalos jas vežant, pakraunant ir iškraunant, be kita ko, užtikrinamas pakankamas jų supakavimas ir tinkamas krovinio sukrovimas.</p> <p>To paties straipsnio 4 dalimi, Komisijai suteikti įgaliojimai priimti įgyvendinimo aktą, kuriuo nustatomi išsamūs techniniai ir patikros reikalavimai, kuriuos mažųjų transporto priemonių baterijų atliekos, pramoninių baterijų atliekos arba elektrinių transporto priemonių baterijų atliekos turi atitikti, kad nebebūtų laikomos atliekomis.</p> <p>Dėl siūlomų EEĮ reglamentavimo pakeitimų</p> <p>Kaip nurodyta aukščiau, siūlomi keitimai dėl elektros ir elektroninės įrangos (toliau - EEĮ) apmokestinimo, naujų užduočių nustatymo ir kt., neįtraukiami į parengtus įstatymų projektus, nes šie siūlymai nesusiję su įstatymų keitimo tikslais – Reglamento (ES) 2023/1542, Reglamento (ES) 2024/1157 ir direktyvos (ES) 2024/884 įgyvendinimu.</p> <p>Be to, šiuo metu nėra tikslinga keisti EEĮ atliekų tvarkymo teisinį reguliavimą, nes 2026 m. Europos Komisija suplanavusi keisti didesnės gamintojo atsakomybės reikalavimus ir Direktyvą 2012/19/ES dėl elektros ir elektroninės įrangos atliekų, ir pateikti siūlymus ir dėl užduočių, ir dėl jų skaičiavimo metodikos. Todėl tikslinga sulaukti minėtų pasiūlymų ir tik tada inicijuoti nacionalinių teisės aktų pakeitimus.</p>
Gamintojų ir Importuotojų	Nesutinka su siūlomais įstatymų projektų pakeitimais. Manome, kad praktikoje šis siūlomas modelis neveiks ir neužtikrins tinkamo baterijų gamintojų ir	Neatsižvelgta.

Asociacija, 2025-10-09 Nr. 20251009/1	importuotojų pareigų vykdymo. Gamintojams ir importuotojams turi būti numatyta aiški ir tiesioginė atsakomybė, tik tokiu būdu bus užtikrintas tinkamas atliekų tvarkymo užduočių ir kitų pareigų įvykdymas. Esame susipažinę su Pavojingųjų atliekų tvarkytojų asociacijos, Lietuvos regioninių atliekų tvarkymo centrų asociacijos, Lietuvos komunalininkų ir atliekų tvarkytojų asociacijos, Lietuvos savivaldybių komunalinių įmonių asociacijos pozicija ir pasiūlymais „Siūlymai ir argumentai dėl baterijų, elektros ir elektroninės įrangos atliekų tvarkymo netinkamo teisinio reglamentavimo bei gaisrų (atliekų tvarkymo įrenginiuose) rizikos sumažinimo“. Šiems pasiūlymams visiškai pritariame ir siūlome teisės aktų projektus parengti ir išdėstyti vadovaujantis jais.	Žr. argumentaciją, kuri pateikta dėl Pavojingųjų atliekų tvarkytojų asociacijos siūlymų.
VšĮ „Elektronikos gamintojų ir importuotojų organizacija“, 2025-10-09, Nr. 20251009/2	Šiuo metu susiduriame su situacija kada elektros ir elektroninės įrangos (toliau – EEĮ) atliekų tvarkymo sistemos teisinis reglamentavimas neužtikrina tinkamo EEĮ atliekų tvarkymo, tai aiškiai atspindi EEĮ atliekų tvarkymo užduočių neįvykdymas – praeitais metais sutvarkyta buvo tik 42 % EEĮ atliekų, kai užduotis yra 65%. Nėra nustatytos aiškios atsakomybės gamintojams ir importuotojams, ko pasekoje didžioji dalis gamintojų ir importuotojų sistemingai nevykdo atliekų tvarkymo užduočių, kadangi už tai nesulaukia realios atsakomybės. Organizacijos turi turėti atsakomybę, bet labai svarbu, kad ir gamintojai ir importuotojai turėtų tiesioginę atsakomybę už kiekybinių užduočių nevykdymą, tik tokiu būdu bus užtikrintas EEĮ atliekų tvarkymo užduočių įvykdymas. Sąžiningai pareigas vykdantys gamintojai ir importuotojai nebegali vienodomis sąlygomis konkuruoti su pareigų nevykdančiais ar nepilnai vykdančiais gamintojais ir importuotojais, kadangi jų gaminiai yra brangesni ir į kainą yra įskaičiuoti atliekų tvarkymo mokesčiai. Siūlomas įstatymų projekto modelis nepakeis esamos padėties ir neužtikrins EEĮ pareigų įvykdymo, todėl nesutinkame su siūlomais pakeitimais. Esame susipažinę su Pavojingųjų atliekų tvarkytojų asociacijos, Lietuvos regioninių atliekų tvarkymo centrų asociacijos, Lietuvos komunalininkų ir atliekų tvarkytojų asociacijos, Lietuvos savivaldybių komunalinių įmonių asociacijos pozicija ir pasiūlymais „Siūlymai ir argumentai dėl baterijų, elektros ir elektroninės įrangos atliekų tvarkymo netinkamo teisinio reglamentavimo bei gaisrų (atliekų tvarkymo įrenginiuose) rizikos sumažinimo“. Šiems pasiūlymams visiškai pritariame ir siūlome teisės aktų projektus parengti ir išdėstyti vadovaujantis jais.	Neatsižvelgta. Žr. argumentaciją, kuri pateikta dėl Pavojingųjų atliekų tvarkytojų asociacijos siūlymų.

	Atkreipiame dėmesį, kad EEĮ atliekų tvarkymo užduoties neįvykdymas turės tiesioginę įtaką ir Baterijų Reglamente Nr. 2023/1542 nustatytų įmontuotų baterijų užduočių vykdymui, kadangi didelė dalis EEĮ gaminių turi įmontuotas baterijas, ko pasekoje, tikėtina, kad įmontuotų baterijų užduotys taip pat bus neįvykdytos.	
Autogamintojų ir importuotojų asociacija, 2025-10-10 Nr. 251010	Autogamintojų ir importuotojų asociacija (toliau – AGIA) nepritaria teisės aktų projektų Nr. 25-14658 paketui. Manome, kad siūlomi teisės aktų pakeitimai neužtikrins tinkamo baterijų atliekų sutvarkymo ir baterijų atliekų tvarkymo užduočių įvykdymo. Taip pat, gamintojams ir importuotojams turi būti numatyta atsakomybė už atliekų tvarkymo užduočių neįvykdymą. Palaikome ir pritariame Pavojingųjų atliekų tvarkytojų asociacijos, Lietuvos regioninių atliekų tvarkymo centrų asociacijos, Lietuvos komunalininkų ir atliekų tvarkytojų asociacijos, Lietuvos savivaldybių komunalinių įmonių asociacijos pateiktiems pasiūlymams „Siūlymai ir argumentai dėl baterijų, elektros ir elektroninės įrangos atliekų tvarkymo netinkamo teisinio reglamentavimo bei gaisrų (atliekų tvarkymo įrenginiuose) rizikos sumažinimo“.	Neatsižvelgta. Žr. argumentaciją, kuri pateikta dėl Pavojingųjų atliekų tvarkytojų asociacijos siūlymų.
Lietuvos komunalininkų ir atliekų tvarkytojų asociacija, 2025-10-13 Nr. 9	Asociacija nepritaria Aplinkos ministerijos pateiktiems Projektams, nes juose nėra numatyti būtini pokyčiai, užtikrinantys tinkamą baterijų atliekų tvarkymą ir neužtikrinamos sankcijos netinkamai organizuojant baterijų atliekų tvarkymą. Pirma, norime atkreipti dėmesį, kad pastaraisiais metais labai išaugo gaisrų skaičius tiek Lietuvos, tiek Europos atliekų tvarkymo sektoriuje. Gaisrų atliekų įrenginiuose dažnumas ir sunkumas padidėjo dėl vis didėjančio ličio baterijų naudojimo vartojimo prekėse. Turimi duomenys rodo, kad: <ul style="list-style-type: none"> • Prancūzijoje 2019–2023 m. gaisrų atliekų apdorojimo įrenginiuose, susijusiuose su ličio baterijomis, skaičius padvigubėjo • Apskaičiuota, kad Austrijoje per metus atliekų įrenginiuose kyla 180–240 gaisrų dėl baterijų • Vokietijoje atliekų surinkimo transporto priemonėse ir atliekų apdorojimo įrenginiuose per dieną įvyksta iki 30 gaisrų, iš kurių 80 proc. priskiriami ličio baterijoms • Jungtinėje Karalystėje 2023 m. buvo pranešta apie daugiau nei 1 200 su baterijomis susijusių gaisrų atliekų surinkimo transporto priemonėse ir atliekų aikštelėse, o tai yra 71 proc. daugiau nei 2022 m. 	Neatsižvelgta. Reglamento (ES) 2023/1542 preambulės 95 punkte numatytas šio reglamento tikslas – nustatyti suderintas visose ES valstybėse narėse vienodai taikomas taisykles įgyvendinant didesnę gamintojo atsakomybę už baterijas: „(95) siekiant užtikrinti, kad gamintojams ir kitiems ekonominės veiklos vykdytojams visose valstybėse narėse būtų taikomos vienodos taisyklės įgyvendinant didesnę gamintojo atsakomybę už baterijas, ir užtikrinti aukštą žmonių sveikatos ir aplinkos apsaugos visoje Sąjungoje lygį, yra būtinos suderintos atliekų tvarkymo taisyklės“. Valstybė narė negali nukrypti nuo reglamento ir netaikyti jame nustatytų reikalavimų, pvz.,

	<p>Lietuva taip pat nėra išimtis – nors apibendrintos statistikos valstybė neturi, tačiau atliekų sektoriaus dalyviai jau ne kartą susidūrė su tokiais incidentais. Pabrėžiame, kad su baterijomis susijusių gaisrų pavojus kyla ne tik akumuliatorių ir elektros ir elektroninės įrangos atliekų apdorojimo įrenginiuose, bet ir kitose atliekų apdorojimo įrenginiuose.</p> <p>Šie incidentai kelia didelį pavojų darbuotojų saugai, daro didelę žalą ypatingos svarbos infrastruktūros objektams ir kelia pavojų atliekų tvarkymo operatorių finansiniam stabilumui bei Europos Sąjungos žiedinės ekonomikos tikslų įgyvendinimui.</p> <p>Antra, be akivaizdžios kritinės rizikos darbuotojams ir ekonominių nuostolių, atsirandančių dėl didelių gaisrų atliekų tvarkymo įrenginyje, įskaitant turto praradimą, verslo nutraukimą ir ištisų įrenginių atstatymo išlaidas, atliekų tvarkymo įmonėms – nepriklausomai nuo to, ar jos būtų privačios, ar savivaldybės – vis sunkiau apsidrausti savo įrenginius.</p> <p>Draudimo bendrovės vis dažniau atsisako padengti atliekų tvarkymo įrenginius arba smarkiai didina įmokas.</p> <p>Siekiant sumažinti gaisro riziką, atliekų tvarkymo įrenginiai turi daug investuoti į darbuotojų mokymą gaisrų prevencijos, saugos ir pirmųjų neatidėliotinių priemonių klausimais bei į gaisro prevencijos įrangą, pvz., termovizorius, dūmų detektorius ar tiksliausias vandens patrankas.</p> <p>Kaina iki kelių šimtų tūkstančių eurų per metus: priklausomai nuo objekto dydžio ir struktūros, priešgaisrinė įranga gali sudaryti iki 20% visų naujų statybos projektų išlaidų. Šios prevencinės priemonės padidina finansinę ir veiklos našumą, kurią atliekų tvarkymo įrenginiams kelia baterijų gaisrai, todėl sutrikdoma trapi sektoriaus ekonominė pusiausvyra ir kyla pavojus, kad ES žiedinės ekonomikos tikslai bus nepasiekti.</p> <p>Trečia, Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 288 straipsnyje nustatyta, kad: „Reglamentas yra taikomas visuotinai. Jis privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.“ Tačiau kai kurie reglamentai turi vadinamąsias „atviras nuostatas“ (angl. opening clauses), kurios leidžia valstybėms narėms:</p> <ul style="list-style-type: none"> taikyti griežtesnius reikalavimus, nustatyti papildomas taisykles, pasirinkti tam tikrus įgyvendinimo būdus. 	<p>netaikyti Reglamento (ES) 2023/1542 58 straipsnio 7 dalyje nustatyto reikalavimo gamintojo atsakomybę perimančiai organizacijai pateikti garantiją „skirtą išlaidoms, susijusioms su atliekų tvarkymo operacijomis, kurias turi vykdyti gamintojas arba gamintojo atsakomybę perimanti organizacija, jei nevykdomos didesnės gamintojo atsakomybės pareigos, be kita ko, veiklos nutraukimo visam laikui arba nemokumo atveju, padengti“.</p> <p>Atkreiptinas dėmesys, kad Reglamentas (ES) 2023/1542 nustato pareigą gamintojams ir juos atstovaujančioms gamintojų atsakomybę perimančioms organizacijoms (o ne valstybes narėms) užtikrinti, kad baterijų atliekos būtų surinktos atskirai nuo kitų atliekų ir sukurti baterijų atliekų priėmimo ir atskiro surinkimo sistemas.</p> <p>Dėl mokesčio už aplinkos teršimą taikymo neįvykdžius nustatytų baterijų atliekų tvarkymo užduočių</p> <p>Reglamento (ES) 2023/1542 preambulės 138 punkte nurodyta, kad nustatant sankcijas už reglamento pažeidimus, svarbu deramai atsižvelgti į pažeidimo pobūdį, sunkumą, mastą, tyčinį pobūdį ir pasikartojamumą, taip pat į atsakingu laikomo fizinio ar juridinio asmens bendradarbiavimo su kompetentinga institucija lygį. Atsižvelgiant į tai, akivaizdu, kad sankcijos suprantamos kaip administracinė atsakomybė, kaip numatoma Aplinkos apsaugos įstatyme ir Administracinių nusižengimų kodekse. Mokesčio už aplinkos teršimą taikymas už</p>
--	---	--

Reglamentas [\(ES\) 2023/1542](#) tiesiogiai taikomas ir nustato vienodus reikalavimus visoms ES valstybėms narėms dėl:

baterijų projektavimo, ženklinimo, anglies pėdsako deklaravimo, atliekų surinkimo ir perdirbimo tikslų, gamintojų atsakomybės, vartotojų informavimo.

Norime atkreipti dėmesį, kad pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 192 ir 193 straipsnius, aplinkosaugos srityje valstybės narės gali palaikyti ar įvesti griežtesnes apsaugos priemones, jeigu jos neprieštarauja Sutartims ir yra proporcingos, pagrįstos bei neriboja vidaus rinkos veikimo.

Reglamento [\(ES\) 2023/1542](#) 1 straipsnyje yra aiškiai nurodyta, kad nustatomi tik „minimalieji didesnės gamintojo atsakomybės, baterijų atliekų surinkimo bei apdorojimo ir ataskaitų teikimo **reikalavimai**“. O Reglamento [\(ES\) 2023/1542 Preambulės 103 punkte](#) taip pat yra konkrečiai ir nedviprasmiškai įvardinta, kad **Reglamentas nėra visiško harmonizavimo**, todėl suteikiama didesnė diskrecija valstybėms narėms numatyti papildomas efektyvias priemones, kad būtų pasiekti reglamente nustatyti aplinkosauginiai tikslai. Kadangi Reglamentas [\(ES\) 2023/1542](#) aiškiai leidžia taikyti papildomas nacionalines priemones (pvz. taikyti griežtesnius reikalavimus ar nustatyti papildomas taisykles), manome, kad nacionalinės taisyklės, nesikertančios su ES teise ir nesukeliančios diskriminacijos ar kliūčių vidaus rinkai, yra teisėtos.

Pažymime, kad Reglamento [\(ES\) 2023/1542](#) 93 straipsnyje aiškiai nurodyta, kad valstybės narės turi teisę nustatyti sankcijas už reglamento pažeidimus, kurios turi būti:

**veiksmingos,
proporcingos,
atgrasomos**

Be to, Valstybės narės nedelsdamos praneša apie tas taisykles ir tas priemones Komisijai ir nedelsdamos jai praneša apie visus vėlesnius joms įtakos turinčius pakeitimus.

Ketvirta, kaip rodo praktika, atliekų tvarkymo srityje taikomos trys sankcijų rūšys – baudos, garantai ir mokestis už aplinkos teršimą.

Reglamente [\(ES\) 2023/1542](#) nustatytų baterijų atliekų surinkimo užduočių neįvykdymą neatitiktų Reglamento [\(ES\) 2023/1542](#) preambulėje nurodyto sankcijų nustatymo principo.

Dėl siūlymo įsteigti baterijų gaisrų prevencijos ir atkūrimo fondas, finansuojamą gamintojų lėšomis

Kokias išlaidas turi apmokėti baterijų gamintojai, nustatyta Reglamento [\(ES\) 2023/1542](#). Reglamentas [\(ES\) 2023/1542](#) neįpareigoja gamintojų apmokėti atliekų tvarkytojų darbuotojų mokymų priešgaisrinės saugos ir gaisrų prevencijos klausimais, priešgaisrinės saugos įrangos įrengimo, gaisrų padarinių išlaidas.

Tačiau įpareigoja gamintojus atliekų tvarkytojams paprašius pateikti informaciją apie baterijų atliekų laikymo, vežimo ir apdorojimo procesų metu taikytinas saugos ir apsaugines priemones, įskaitant susijusias su darbo sauga ir priešgaisrine sauga.

Baterijų atliekas apdorojantys atliekų tvarkytojai turi laikytis tokių reikalavimų:

- 1) baterijų atliekas apdorojimo įrenginiuose laikyti taip, kad jos nesusimaišytų su elektra laidžių ar degių medžiagų atliekomis;
- 2) tvarkant ličio baterijų atliekas imtis specialių atsargumo ir saugos priemonių, apsaugančių nuo toliau išvardytų veiksmų poveikio:
 - a) per didelės šilumos, pvz., aukštos temperatūros, ugnies ar tiesioginių saulės spindulių;
 - b) vandens, pvz., kritulių ir užtvindymo;

Baudos fiziniams ir/ ar juridiniams asmenims yra priemonė skatinanti verslą vykdyti reikalavimus.

Garantas yra pati neefektyviausia priemonė siekiant įgyvendinti priskirtas užduotis, nes neįgyvendinus užduočių garanto paėmimo procedūra yra per ilga, reikalaujanti daug administravimo išteklių.

Mokestis už aplinkos teršimą yra pati efektyviausia, lengviausiai pritaikoma, sąžininga visiems rinkoms dalyviams, reikalaujanti mažiausiai administravimo išlaidų ir efektyviai prisideda prie aplinkosaugos tikslų pasiekimo priemonė.

Mokesčio už aplinkos teršimą įstatymo paskirtis – ekonominėmis priemonėmis siekti mažinti aplinkos teršimą, riboti aplinką teršiančių medžiagų gamybą ir pardavimą, skatinti naudoti naujas, aplinką tausojančias technologijas, remti tvarią ekonomikos plėtrą, vykdyti atliekų prevenciją ir tvarkymą, skatinti gaminių daugkartinį naudojimą, užtikrinti, kad nebūtų viršyti nustatyti teršalų išmetimo į aplinką normatyvai, taip pat sudaryti sąlygas iš mokesčio už aplinkos teršimą kaupti lėšas aplinkos apsaugos priemonėms įgyvendinti. (1 straipsnio 2 dalis).

Siūlomų sankcijų – baudų – nepakanka. Gaisrų dėl netinkamų baterijų skaičius ir toliau auga, ir tikimasi, kad ši tendencija išliks, nes ličio baterijos sudaro vis didesnę baterijų rinkos dalį, kuri pati auga. Atliekų tvarkymo sektorius atsiderė kritinėje padėtyje. Nesiimant skubių veiksmų, su gaisru susiję incidentai ir toliau kels pavojų darbuotojams, sugadins infrastruktūrą ir sutrikdys esminius atliekų apdorojimo procesus.

Vadovaujantis Reglamento [\(ES\) 2023/1542](#) 93 straipsniu, valstybėms narėms suteikiama diskrecija nustatyti sankcijų rūšis už reglamento pažeidimus.

Kadangi reglamentas neapriboja sankcijų pobūdžio, leidžiamos ir ekonominio pobūdžio sankcijos, jei jos yra veiksmingos, proporcingos ir atgrasančios.

Toks vertinimas atitinka ES teisės principus ir aplinkos politikos tikslus, nustatytus Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 192 ir 193 straipsniuose.

Valstybėms narėms Reglamento [\(ES\) 2023/1542](#) 93 straipsnis tiesiogiai palieka teisę nustatyti sankcijas, o mokestis už aplinkos teršimą ir yra ekonominė sankcija, kuria siekiama mažinti aplinkos teršimą, riboti aplinką teršiančių medžiagų gamybą ir pardavimą, skatinti naudoti naujas, aplinką tausojančias technologijas, remti tvarią ekonomikos plėtrą,

c) bet kokio suspaudimo ar fizinio pažeidimo. Ličio baterijų atliekas laikyti gerai vėdinamose vietose ir uždengiamos aukštosios įtampos gumine izoliacija toje padėtyje, kurioje paprastai naudojamos (niekada nelaikyti apverstu).

Dėl užstato sistemos taikymo baterijoms

Iki 2027 m. pab. Europos Komisija įpareigota ne tik įvertinti galimybes visoje ES sukurti baterijų užstato grąžinimo sistemas ir tokių sistemų sukūrimo galimą naudą, bet ir prireikus pateikti teisėkūros pasiūlymus.

Neatmestina, kad reikalavimas gamintojams dalyvauti vienos valstybėje narės užstato taikymo baterijoms sistemoje ir baterijas ženklinti specialiu, užstato taikymą žyminčiu ženklu, kai kitose ES valstybėse tokie reikalavimai netaikomi, galėtų būti vertinamas kaip nevienodos sąlygos ateinant į rinką – norint tiekti baterijas valstybių narių rinkoms.

Problemos, kurios turėtų neigiamos įtakos privalomo užstato už baterijas sistemos veikimo efektyvumui ir patogumui vartotojui:

1) Norint identifikuoti Lietuvos rinkai patiekta baterijas, kurioms turėtų būti taikomas užstatas, tokios baterijos, kaip minėta, turėtų būti paženklintos užstato taikymą žyminčiu ženklu. Abejotina dėl techninių galimybių tokiu ženklu pažymėti visų tipų nešiojamąsias baterijas, ypač mažų matmenų sagos formos tipo baterijas.

2) Kita problema – didėjantis mastas, kai fiziniai asmenys elektroninę įrangą užsako ir siunčiasi iš Kinijos internetinės prekybos

vykdyti atliekų prevenciją ir tvarkymą, skatinti gaminių daugkartinį naudojimą, užtikrinti, kad nebūtų viršyti nustatyti teršalų išmetimo į aplinką normatyvai. Be to, prašome Aplinkos ministerijos apsvarstyti ir kitas galimas priemones gaisrų dėl netinkamų baterijų tvarkymo įvedimo, t. y.

- **įsteigti Baterijų gaisrų prevencijos ir atkūrimo fondą pagal Gamintojo atsakomybės sistemas;**

- **įvesti užstato gražinimo sistemą** siekiant naujajame Baterijų reglamente nustatytų surinkimo tikslų.

Manome, kad tokios papildomos priemonės neprieštarauja Reglamentui [\(ES\) 2023/1542](#), nes kaip jau nurodėme aukščiau, valstybėms narėms suteikiama diskrecija nustatyti konkrečias priemones, užtikrinančias baterijų atliekų surinkimo, tvarkymo ir perdirbimo tikslų įgyvendinimą. Reglamento [\(ES\) 2023/1542](#) VIII skyriuje („Baterijų atliekų tvarkymas“, 54–76 straipsniai) įtvirtinta valstybių narių pareiga sukurti veiksmingas baterijų atliekų surinkimo ir tvarkymo sistemas, įskaitant ekonominius bei organizacinius mechanizmus, kurie padėtų pasiekti reglamente numatytus surinkimo ir perdirbimo rodiklius. Baterijų gaisrų prevencijos ir atkūrimo fondas, finansuojamas gamintojų lėšomis per gamintojo atsakomybės sistemas, laikytinas ekonomine ir prevencine priemone, kuri prisideda prie Reglamento VIII skyriaus tikslų įgyvendinimo. Šis fondas atitinka 56 straipsnyje nustatytą didesnės gamintojo atsakomybės principą ir padeda užtikrinti tinkamą atliekų tvarkymo infrastruktūros saugą bei finansinį pasirengimą aplinkos rizikoms.

Užstato gražinimo sistemos įvedimas, siekiant padidinti baterijų surinkimo rodiklius, taip pat laikytinas leistina priemone pagal Reglamento VIII skyrių, ypač 59-61 straipsnius, kurie nustato valstybių narių pareigą užtikrinti efektyvias ir vartotojams prieinamas surinkimo sistemas. Nors Reglamentas [\(ES\) 2023/1542](#) tiesiogiai neįtvirtina užstato gražinimo sistemos (bet kartu nustato Europos Komisijai prievolę iki 2027 m. gruodžio 31 d. įvertinti baterijų, visų pirma bendrosios paskirties nešiojamųjų baterijų, užstato gražinimo sistemos sukūrimo pagrįstumą ir galimą naudą (Reglamento 63 straipsnis), tačiau vadovaujantis Reglamento nuostatomis nėra draudžiama valstybėms narėms jau dabar pasirinkti tokį instrumentą, jei jis veiksmingai padėtų pasiekti surinkimo tikslus ir atitiktų proporcingumo bei nediskriminavimo principus.

platformų. Baterijos, fizinių asmenų gautos iš Kinijos internetinės prekybos platformų, nebūtų surinktos per užstato sistemą.

Dėl griežtesnės gamintojų atsakomybės

Atsižvelgus į suinteresuotų institucijų pateiktas pastabas, patikslinta, kad nustačius, kad organizacija neįvykdė Reglamente [\(ES\) 2023/1542](#) nustatytų baterijų atliekų surinkimo normų, jai skiriama bauda pagal Aplinkos apsaugos įstatymą už kiekvieną nesurinktą pagal nustatytą surinkimo normą baterijų atliekų toną ir ji įspėjama apie galimą licencijos galiojimo panaikinimą, jei toks pažeidimas bus nustatytas pakartotinai, ir imtis taisomųjų veiksmų. Baudų dydžiai nustatomi dabar veikiančių licencijuotų gamintojų organizacijų vidutinius atitinkamos kategorijos baterijų atliekų tvarkymo įkainius padauginus iš 5. Jei surinkimo normų organizacija nepasieks ir sekančiais metais po taisomųjų veiksmų plano pateikimo – naikinamas licencijos galiojimas. Organizacijai panaikinus licenciją, jai pareigas pavedusiems gamintojams grės jų registracijos panaikinimas Gamintojų ir importuotojų sąvade. Panaikinus gamintojo registraciją, jie negalės Lietuvos rinkai tiekti baterijų.

Be to, ATĮ projekte numatoma, kad su gamintojo atsakomybę perimančia organizacija sudarydami pavedimo sutartį, gamintojai turi išipareigoti apmokėti organizacijai išlaidas, kurias ji patyrė dėl neįvykdytos pareigos organizuoti baterijų atliekų atskirą surinkimą ir tvarkymą bei

		<p>apmokėti tokio tvarkymo išlaidas, proporcingai gamintojo neapmokėtam nurodytų išlaidų dydžiui, ir proporcingai nuslėptam Lietuvos rinkai patiektų baterijų kiekiui padengti organizacijai išlaidas, kurias ji patyrė dėl gamintojų nuslėptų rinkai patiektų baterijų kiekių nepasiektų Reglamente (ES) 2023/1542 nustatytų surinkimo normų, jei surinkimo normos nepasiektos dėl kitų priežasčių – dėl nepasiektų Reglamente (ES) 2023/1542 nustatytų baterijų atliekų surinkimo tikslinių normų patirtas išlaidas padengti solidariai.</p>
--	--	--